

Sygn. akt **IV C 1042/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: protokolant sądowy Patrycja Chrustek

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. L.**

przeciwko pozwanemu **A. L.**

o zapłatę

- 1) oddała powództwo w całości;
- 2) nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu.

Sygn. akt IV C 1042/16

UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem z dnia 7 września 2016 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 27), uściślonym w piśmie procesowym z dnia 13 października 2016 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 33) Z. L. (powód) wniósł o:

- 1) zasądzenie od A. L. (pozwany) kwoty 100.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zwrotu równowartości nieruchomości przy ul. (...) w P., dla której IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Pruszkowie prowadzi księgę wieczystą o oznaczeniu KW (...) (nieruchomość), którą pozwany uzyskał na mocy umowy darowizny zawartej w dniu 14 maja 2012 r. w formie aktu notarialnego za repertorium A nr (...);
- 2) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że dochodzi od pozwanego roszczeń określonych w pozwie z przyczyny rażącej niewdzięczności, którą zarzucał pozwanemu.

(pозew – k.2 i n., pismo procesowe – k. 32)

W odpowiedzi na pozew złożonej dnia 17 marca 2017 r. (data pieczęci biura podawczego Sądu Okręgowego w Warszawie – k. 47) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

(odpowiedź na pozew – k.47 i n.)

Takie stanowiska strony podtrzymały do zamknięcia rozprawy.

(protokół rozprawy – k. 118 i n.)

Rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Powód jest ojcem pozwanego.

(bezsporne)

Na podstawie umowy darowizny z dnia 14 maja 2012 r. (umowa darowizny), zawartej przed B. G. – notariuszem prowadzącym kancelarię notarialną w P., powód darował pozwanemu własność nieruchomości, zaś pozwany przyjął darowiznę.

(akt notarialny – k. 9 i n.)

Przed zawarciem umowy darowizny:

- powód, jako wynajmujący, zawierał z osobami trzecimi umowy najmu, których przedmiotem była nieruchomość;
- powód umówił się z pozwanym, że po zawarciu umowy darowizny nadal będzie wynajmował nieruchomość i będzie czerpał z niej pożytki w postaci czynszu, zaś pozwany miał znosić ten stan rzeczy.

(okoliczności bezsporne)

Po zawarciu umowy darowizny początkowo utrzymywał się stan rzeczy uzgodniony między stronami, jednakże na przełomie lat 2012 i 2013 pomiędzy stronami doszło do nieporozumień, w wyniku czego pozwany syn podjął decyzję o zaprzestaniu znoszenia wynajmowania nieruchomości i zaprzestał wyrażania zgody na wynajmowanie przez powoda nieruchomości, a następnie w 2015 r. pozwany zbył nieruchomość, zaś prowadzona dla nieruchomości księga wieczysta została zamknięta z uwagi na przyłączenie nieruchomości do księgi wieczystej nieruchomości dla której VI Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Pruszkowie prowadzi księgę wieczystą o oznaczeniu (...), której właścicielem jest Powiat (...).

(bezsporne, ponadto dane z systemu tele-informatycznego ksiąg wieczystych (...) ustalone przez Sąd z urzędu).

Dnia 11 października 2013 r., w warunkach konfliktu i na zasadzie wymiany pism przedprocesowych pozwany syn odpowiedział pisemnie pełnomocnikowi powoda, ustanowionemu w osobie adwokata, że nie zaspokoi kierowanych przeciwko sobie roszczeń. W uzasadnieniu opisał ojca w szczególności jako osobę nieuczciwą i niemoralną oraz zapowiadał ujawnienie w toku możliwego procesu takich okoliczności, które mogą stanowić dolegliwość prawą i majątkową dla ojca.

(pismo – k. 13, pełnomocnictwo – k. 53)

Dnia 28 listopada 2013 r. powód sporządził oświadczenie o treści następującej:

„Ja niżej podpisany oświadczam, że w pełnomocnictwie udzielonym Pani adwokat E. S. z dn. 09.09.2013 r. w kwestii przekazania rzekomej darowizny pieniężnej mojemu synowi A. L. w kwocie około 750.000,00 zł napisałem nieprawdę, (omyliłem się). Ponadto nie zamierzam i nie żądam zwrotu nieruchomości w P. przy ul. (...), którą darowałem mojemu synowi A. L., ani w późniejszym czasie nie będę żądał zwrotu w/w nieruchomości.

Z. L.”.

(oświadczenie – k. 54).

Następnie, w okresie obejmującym w szczególności październik 2014 r., pozwany syn był pełnomocnikiem powoda, jako wierzyciela, w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przeciwko dłużnicze powoda E. S. (2).

(zawiadomienie o przyłączeniu się kolejnego wierzyciela do egzekucji z nieruchomości oraz wezwanie do zapłaty należności – k. 57)

Dnia 7 grudnia 2015 r. powód złożył adresowane do pozwanego syna pisemne oświadczenie o odwołaniu darowizny nieruchomości dokonanej umową darowizny. W piśmie podał, że przyczyną odwołania darowizny jest rażąca niewdzięczność pozwanego syna względem powoda. Pismo zostało doręczone pozwanemu

(oświadczenie pisemne z dowodem nadania pocztą – k. 21, bezsporne)

Dnia 16 grudnia 2015 r., pozwany syn w odpowiedzi przesłał kolejnemu pełnomocnikowi powoda pismo, w którym znowu odmawiał zaspokojenia odpowiednich roszczeń oraz opisał powoda jako ojca, który pozwanemu synowi od dzieciństwa nie okazywał miłości i którego zaniedbywał.

(pismo – k. 59, potwierdzenie odbioru – k. 59 odwrot)

Dnia 7 maja 2016 r. został między stronami sporządzony dokument o treści następującej (pisownia i interpunkcja oryginalne):

„Porozumienie

W dniu dzisiejszym w obecności dwóch świadków, G. P. zam (...)-(...) B. ul (...) (...) oraz D. S. zam (...)ul (...), ja niżej podpisany Z. L. zam (...)-(...) P. ul (...) oświadczam iż nie wnoszę żadnych roszczeń wobec mojego syna A. L. co do darowizny domu w P. przy ul (...). Jednocześnie składam pisemna deklaracje ze nie będę się domagał zwrotu wyżej wymienionej nieruchomości w przyszłości , jednocześnie kwituje odbiór kwoty 10000 zł dziesięciu tysięcy zł które syn mi przekazał w ramach pomocy finansowej której w chwili obecnej potrzebowałem oraz 2000 dwudziestu tysięcy zł które w mojej obecności syn zwrócił panu G. P. wobec którego mam zobowiązania finansowe.

UZASADNIENIE

Mój syn okazał mi wsparcie finansowe oraz pomoc w odzyskiwaniu pieniędzy od mojej dłużniczki okazał się jedną z nielicznych która okazała mi wsparcie. Jednocześnie w tym piśmie zobowiązuje się do załatwienia elektronicznej klauzuli wykonalności z cesi długu który nieodpłatnie mi przekazał jednocześnie podpisuje się pod oświadczeniem iż nadal będzie wspierał mnie w odzyskiwaniu pieniędzy od Pani E. S. (2) więc z wyżej wymienionych powodów oświadczam iż zachował się odpowiedzialnie i lojalnie wobec mnie.”

Dokument ten został opatrzony podpisami powoda, pozwanego oraz dwóch świadków o imionach i nazwiskach P. G. oraz D. S..

(porozumienie – k. 17)

Dnia 2 sierpnia 2016 r. powód napisał do pozwanego pismo, którego osnową była w szczególności treść następująca (pisownia i interpunkcja oryginalne):

„Oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z dnia 07 maja 2016 r.

Ja, niżej podpisany, Z. L., niniejszym uchylam się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego po wpływie groźby wobec mojego syna, A. L., w dniu 07 maja 2016 r. w obecności świadków P. G. oraz D. S..

Wspomniane (...) podpisałem pod wpływem groźby po tym, jak mój niewdzięczny syn, A. L. pojawił się w obecności świadków, dwóch mężczyzn, tj. po zorientowaniu się, że świadkowie ci działają po stronie mojego syna, wówczas zacząłem obawiać się o własne bezpieczeństwo.

W sytuacji zastraszenia podpisałem dokument, który mój syn wraz ze świadkami podłożyli mi do podpisania, dokładnie nie orientowałem się, co podpisuję. Przed podpisaniem tegoż dokumentu mój syn permanentnie mnie oskarżał o różne zbrodnie i czyny, których nie popełniłem.

Po jakimś czasie, kiedy mój stan obawy ustał, zapoznałem się z dokumentem i zrozumiałem, że dotyczy on darowizny nieruchomości położonej w P. przy ul. (...). W podpisanym pod wpływem groźby (...) zostało sformułowane, jakoby mój syn uważał, że mój syn zachował się „odpowiedzialnie i lojalnie wobec mnie”, co jest nieprawdą.

Mój syn, A. L., od dawna był wobec mnie nieuczciwy, a po dokonaniu darowizny dowiedziałem się, że jest również niewdzięczny, że permanentnie psuł mi opinię na wszelkie możliwe sposoby, odnoszę wrażenie, że jest moim śmiertelnym wrogiem, a o czym dowiedziałem się około dwóch miesięcy temu dzięki uprzejmości jednej z osób ze wspólnego kręgu znajomych, a co potwierdziło zachowanie się mojego syna w dniu 07 maja 2016 r., który bezprawną groźbą zmusił mnie do podpisania dokumentu, z którego treścią nie mogłem się zapoznać przed podpisaniem, a z którego treścią nie zgadzam się po zapoznaniu się z nią.”

(oświadczenie – k. 18, potwierdzenie nadania – k. 20)

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie przywołanych dowodów, tj. dokumentów urzędowych i prywatnych. Zostały poczynione ustalenia faktyczne zgodnie z art. 244 i 245 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) z uwzględnieniem okoliczności bezspornych oraz przyznanych między stronami zgodnie z art. 229 oraz 230 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego, wyniki przesłuchania stron na podstawie art. 299 k.p.c. nie potwierdziły, aby pozwany dopuścił się względem powoda czynów zabronionych oraz nie potwierdziły, aby powód został przymuszony do złożenia w dniu 7 maja 2016 r. oświadczenia o porozumieniu z pozwanym oraz o zrzeczeniu się względem pozwanego roszczeń z tytułu odwołania darowizny. Nie potwierdziły również, aby powód zawierał porozumienie w stanie nieświadomości lub pod wpływem błędu. Nie potwierdziły wreszcie, aby nieprawdziwymi były okoliczności opisane w samym dokumencie porozumienia.

Dopiero na rozprawie w dniu 26 lutego 2018 r. strony złożyły wnioski o dopuszczenie oraz przeprowadzenie niezgłoszonych wcześniej dowodów z zeznań świadków, w szczególności E. S. (2), P. H. i E. S. (3) (k. 118 i n.).

Sąd Okręgowy oddalił te wnioski jako spóźnione na podstawie art. 207 § 6 w związku z art. 217 § 2 w związku z art. 6 § 2 k.p.c. Przeprowadzenie wskazanych dowodów wymagałoby odroczenia rozprawy w celu odpowiednich wezwań, przez co doszłoby do nieuzasadnionego przewleczenia postępowania, czemu Sąd Okręgowy przeciwdziałał zgodnie z art. 6 § 1 k.p.c., w szczególności, że żadna z tych osób nie była świadkiem porozumienia między stronami co do zrzeczenia się odpowiednich roszczeń i ich zeznania nie doprowadziłyby w tym zakresie do ustaleń odmiennych niż te, które wynikają z treści odpowiedniego dokumentu oraz z oceny wyników przesłuchania stron.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu, albowiem powód nie wykazał, ażeby pozwany syn dopuścił się względem powoda jakiegokolwiek zachowania, które w ustalonym stanie faktycznym stanowiłoby rażącą niewdzięczność w rozumieniu ustawy. Nawet w razie uznania, że niewdzięcznością rażącą było nieprzestrzeganie przez pozwanego syna uzgodnień z powodem co do znoszenia czerpania przez powoda pożytków cywilnych z nieruchomości (czynsz najmu) po dokonaniu darowizny, należy uznać, że powód nie odwołał darowizny we właściwym czasie, wreszcie wybaczył pozwanemu synowi takie zachowanie oraz skutecznie zrzekł się możliwych roszczeń z tego tytułu. Na tej samej zasadzie, nawet w razie uznania, że rażącą niewdzięcznością pozwanego

syna były zachowania podjęte w ramach obrony przedprocesowej przed roszczeniami powoda, należy uznać, że i takie zachowania zostały w odpowiednim czasie wybaczone pozwanemu synowi, a powód skutecznie zrzekł się możliwych roszczeń również z tego tytułu.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowiły przepisy prawa niżej przytoczone i objaśnione.

Zgodnie z art. 898 § 1 Kodeksu cywilnego (k.c.), darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności.

Zgodnie z art. 898 § 2 k.c., zwrot przedmiotu odwołanej darowizny powinien nastąpić stosownie do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Zgodnie z art. 899 § 1 zdanie pierwsze k.c., darowizna nie może być odwołana z powodu niewdzięczności, jeżeli darczyńca obdarowanemu przebaczył.

Zgodnie z art. 899 § 3 k.c., darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego.

Zgodnie z art. 900 k.c., odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie złożone obdarowanemu na piśmie.

W orzecznictwie zwrócono uwagę, że znamion rażącej niewdzięczności nie wyczerpują z reguły czyny nieumyślne obdarowanego, drobne czyny nawet umyślne, ale niewykraczające, w określonych środowiskach poza zwykle konflikty życiowe, rodzinne, jak też wywołane zachowaniem się, czy działaniem darczyńcy. Nie jest również obojętna przyczyna niewdzięczności, bo umożliwia dokonanie osądu, czy i na ile zachowanie obdarowanego może być uznane za nieusprawiedliwione (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2010 r., II CSK 68/10).

Dlatego, samo przejawienie niewdzięczności nie jest wystarczające dla uwzględnienia roszczeń pozwu. Stwierdzenie „rażącej niewdzięczności” z art. 898 § 1 k.c. musi być poprzedzone ustaleniem motywów zachowania obdarowanego, zwłaszcza ustaleniem, czy zachowania te nie są powodowane, czy wręcz prowokowane przez darczyńcę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2017 r., I ACa 81/17).

Ocena zachowania obdarowanego powinna uwzględniać stosunki panujące w danym środowisku społecznym oraz zwyczaje utrzymujące się na danym obszarze. Nie można pomijać indywidualnych przymiotów zainteresowanych osób. Powinna być przy tym rezultatem uwzględnienia kryteriów obiektywnych i subiektywnych. Przesłanką uznania rażącej niewdzięczności obdarowanego nie jest tylko sprzeczność jego zachowań z obowiązującym prawem. Konieczne jest także to, by darczyńca odczuł dotkliwie ujemne zachowanie się obdarowanego. Darczyńca może odczuwać niewdzięczność zarówno wtedy, gdy skutki zachowania się obdarowanego ujawniają się w sferze osobistej (moralnej) jak i wówczas, gdy polegają na wyrządzeniu szkody majątkowej. Nie jest przy tym konieczne, aby zachowanie obdarowanego pozostawało w bezpośrednim związku z darowizną. Oczywiście nie bez znaczenia jest także samo postępowanie darczyńcy i jego stosunek do osoby obdarowanego. O ile bowiem wrogi nastawienie nie wynikające z okoliczności sprawy potęguje konflikt pomiędzy stronami umowy darowizny to też nie może pozostać bez znaczenia dla oceny czy podstawy do odwołania darowizny istnieją (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2015 r., I ACa 945/14).

Przewidziana art. 898 § 2 k.c. przesłanka niewdzięczności, w stopniu rażącym, ma kwalifikowany charakter, odnoszący się do zachowań, które oceniając rozsądnie, przy uwzględnieniu miernika obiektywnego i subiektywnego, muszą być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę, jak na przykład popełnienie przestępstwa przeciwko życiu lub zdrowiu, czci albo mieniu, ciężkie naruszenie obowiązków rodzinnych, naruszenie godności osobistej ze świadomością i w nieprzyjaznym zamiarze. Powyższe wyliczenie jest przykładowe, co oznacza, że znamion rażącej niewdzięczności

można upatrywać także w innych zachowaniach obdarowanego. Powinny one jednak w obiektywnej ocenie wykraczać poza zwykłe konflikty życiowe, rodzinne, jak też nie być wywołane zachowaniem się, czy działaniem darczyńcy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 stycznia 2013 r., I ACa 732/12).

Niewdzięczność w stopniu rażącym może polegać nie tylko na działaniu, lecz także na zaniechaniu spełnienia obowiązków obciążających obdarowanego, krzywdzących darczyńcę. Jednym z ustawowo uregulowanych obowiązków jest obowiązek alimentacji darczyńcy, o ile ten po wykonaniu darowizny popadnie w niedostatek (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2016 r., I CSK 209/15).

Roczny termin do odwołania darowizny, przewidziany w art. 899 § 3 k.c. jest terminem zawitym. W orzecznictwie słusznie zauważono, że po jego upływie następuje niemożność odwołania darowizny z uwagi na takie te zachowania obdarowanego, o których darczyńca dowiedział się ponad rok przed złożeniem oświadczenia o odwołaniu darowizny (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 listopada 2015 r., I ACa 511/15).

Powód w uzasadnieniu pozwu wskazał, że przejawem niewdzięczności pozwanego syna były w szczególności zachowania następujące:

- **niedotrzymanie przez pozwanego syna ustaleń co znoszenia przez pozwanego wynajmowania nieruchomości przez powoda i w ten sposób czerpania przez powoda pożytków cywilnych z nieruchomości, jako swoistej renty;**
- **niedotrzymanie przez pozwanego syna ustaleń co do niesprzedawania nieruchomości;**
- **przeszkadzanie przez pozwanego syna w dochodzeniu przez powoda wierzytelności od innych osób, w tym pomoc procesowa udzielona przez pozwanego syna dłużnikowi powoda;**
- **naruszanie dóbr osobistych powoda w pismach kierowanych przez pozwanego do pełnomocników pozwanego;**
- **zastraszenie i przymuszenie do podpisania w dniu 7 maja 2016 r. oświadczenia o porozumieniu między stronami oraz o zrzeczeniu się przez powoda odpowiednich roszczeń.**

Między stronami nie było sporu co do tego, że przed dokonaniem umowy darowizny strony uzgodniły znoszenie przez pozwanego syna wynajmowania nieruchomości przez powoda osobom trzecim i pobieranie z czynszu tego tytułu od tych osób bezpośrednio przez powoda. Strony wzajemnie przyznały, że uzgodniony stan utrzymywał się nie dłużej niż rok, a decyzję o uniemożliwieniu powodowi dalszego czerpania korzyści z odpowiedniego najmu podjął sam pozwany syn w warunkach konfliktu z ojcem.

O bezpośredniej przyczynie konfliktu strony zeznawały sprzecznie, a każda ze stron zarzucała drugiej złą wolę i złą wiarę w tym przedmiocie. W braku obiektywnych świadectw co do ciągu zdarzeń towarzyszących wynajmowaniu nieruchomości, poczynienie bliższych ustaleń w tym przedmiocie okazało się niemożliwe. Przeprowadzone dowody, w szczególności przedstawione dokumenty prywatne i zeznania samych stron, ujawniają wybrane z wielu lat wycinki osobliwych stosunków między powodem a pozwanym synem, opartych nie na serdeczności, lecz na żalach i pretensjach, których źródła sięgają dzieciństwa pozwanego syna i nieudanego związku powoda z matką pozwanego syna.

Pomimo braku zgody pozwanego syna na czerpanie przez powoda pożytków cywilnych z nieruchomości od przełomu 2012 i 2013 r., w ciągu kolejnego roku nie doszło do skutecznego odwołania darowizny. Dowodem na to, że powód najpierw rozważał odwołanie darowizny z tej przyczyny, a następnie pojednał się pozwanym synem, jest dokument prywatny datowany na dzień

28 listopada 2013 r., w którym powód oświadczył, że jego wcześniejsze oświadczenie o darowaniu pieniędzy synowi było nieprawdą (że mylił się) oraz że nie żąda i nie będzie żądał w przyszłości zwrotu nieruchomości od syna (oświadczenie powoda – k. 54).

Powód nie kwestionował prawdziwości ani rzetelności tamtego dokumentu. Po dacie jego sporządzenia w latach kolejnych strony niewątpliwie współdziałały w różnych sprawach, w szczególności w kierunku uzyskania przez powoda zaspokojenia wierzytelności przysługujących od innych osób, skoro w październiku 2014 r. pozwany był pełnomocnikiem w odpowiednim postępowaniu egzekucyjnym (dokument z akt egzekucji – k. 57). W takim razie, nawet gdyby uznać, że w październiku 2013 r. powód nie zrzekł się skutecznie roszczeń względem powoda wywołanych uniemożliwieniem czerpania korzyści z nieruchomości, ponowne powoływanie się na te same okoliczności w 2015 r. było oczywiście spóźnione w rozumieniu art. 899 § 3 k.c.

Powód twierdził, że pozwany syn dopuścił się rażącej niewdzięczności również przez nierzetelne wykonywanie czynności jako pełnomocnik powoda w toku odpowiedniej egzekucji. Owej nierzetelności powód jednakże nie udowodnił. W szczególności za oczywiście spóźniony, a przez to zasadnie pominięty zgodnie z art. 6 § 2 w związku z art. 207 § 6 w związku z art. 217 § 2 k.p.c., należy uznać wnioskowany przez powoda dopiero na rozprawie dowód z przesłuchania E. S. (2), czyli dłużniczki powoda.

Nie jest też rażącą niewdzięcznością w rozumieniu ustawy i przywołanego orzecznictwa samo podjęcie przez pozwanego syna obrony przed roszczeniami powoda, w szczególności poprzez sporządzenie przez pozwanego syna ostrych w tonie pism przedprocesowych, adresowanych do pełnomocników powoda, nawet jeżeli same pisma sprawiły powodowi przykrość..

Dowodem ponownego pojednania między stronami, tym razem w warunkach wykonania przez pozwanego syna pomocy w spłaceniu długów powoda, jest dokument porozumienia z dnia 7 maja 2016 r. (porozumienie – k. 17).

Poza nieprzekonującymi własnymi zeznaniami, niespójnymi z ogółem własnych pism, powód, wbrew wymogowi art. 6 k.c. w zw. z art. 3 k.p.c., nie przedstawił żadnego dowodu na to, aby dokument porozumienia z dnia 7 maja 2016 r. nie odzwierciedlał własnego oświadczenia powoda, udokumentowanego zgodnie z art. 245 k.p.c. W szczególności, powód nie wykazał przekonująco, aby nie wiedział jakiej treści dokument podpisuje. Nie przedstawił też żadnego dowodu, aby podpisaniu dokumentu towarzyszyły okoliczności, opisane w późniejszym piśmie o uchyleniu się od porozumienia, w szczególności, aby podpisywał dokument w warunkach poddania groźbie bezprawnej w rozumieniu art. 87 k.c.

W takim stanie, zasadny jest wniosek, że nawet w razie uznania, że zachowania pozwanego syna stanowiły rażącą niewdzięczność w rozumieniu odpowiednich przepisów prawa oraz w razie uznania, że powód złożył oświadczenie o odwołaniu darowizny w właściwym czasie, między stronami doszło później do pojednania równoznacznego z przebaczeniem w rozumieniu art. 899 § 1 k.c., co wyklucza skuteczność roszczeń opartych na odwołaniu darowizny. Treść samego porozumienia jest poza tym równoznaczna z ugodą w rozumieniu art. 917 k.c. ze skutkiem zrzeczenia się odpowiedniego roszczenia.

Dlatego powództwo zostało oddalone w całości.

Zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł w wyroku o kosztach postępowania.

Do chwili zamknięcia rozprawy pozwany nie poniósł żadnych wydatków, stanowiących koszty procesu w rozumieniu art. 98 k.p.c. Dlatego, pomimo zupełnej wygranej procesowej pozwanego, Sąd Okręgowy nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu jakiegokolwiek sumy z tego tytułu.

Z tych wszystkich przyczyn i na podstawie przytoczonych przepisów prawa Sąd orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)